

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

април 2026 / број 112

4/2026

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година X, број 112,
АПРИЛ 2026.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Жељко Албанези;
др Маријана Жиравец Младеновић,
главни и одговорни уредник часописа
„Пословни саветник“;
дипл. екон. Тања Ђелкапић,
самостални саветник у Министарству
финансија.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбасић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

СРП - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК : часопис за
рачуноводство, финансије и порезе / главни
и одговорни уредник Маријана Жиравец
Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . -
Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital
art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом
медијуму:
Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-
3825
ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

„Ток догађаја у животу не зависи од нас, никако или врло мало, али начин на који ћемо догађаје поднети зависи у доброј мери од нас самих, дакле – на то треба трошити снагу и обраћати пажњу” – Иво Андрић

У касно поподне, баш кад је помислио да ће дан коначно мало да успори, Милутин из дворишта чу неко нервозно отварање и затварање фиока у кући. Застао је с поливањем баште и начуљо уши. Није то био онај уобичајени ритам кад Марица нешто тражи, па се расправља с намештајем, регистраторима и духовима који скривају ствари по канцеларији. Ово је било озбиљније. Брзо је заврнуо славину и пошао унутра, убеђен да јој се опет испречила нека „ситница” – не ради портал, сертификат је истекао баш кад не треба или се неки образац не отвара на рачунару који је „до јуче радио како треба”.

Прво је завирио у Маричину канцеларију. На столу све под конач – наочаре на свом месту, оловке сложене, папири уредно поређани у фасцикле. Ни трага од панике. То га је још више забринуло. Провирио је затим у дневну собу – празно. Упутио се у кухињу – и ту га дочека сцена коју није очекивао. Марица стоји крај шпорета, мирно меша нешто у шерпи, а из рерне мирише пита. Не само да не виче на лаптоп него чак и певуши нешто себи у браду. Милутин се ослони на шток од врата и опрезно упита: „Маре, јеси ли добро?”

Марица га погледа, па се насмеши онако како се не смеје кад је у обрачуна са системима и роковима: „Што не бих била добро?”

„Па... мислио сам... мало је необично да у ово доба дана куваш са осмехом.”

„Е, мој Милутине”, рече она и спусти варјачу, „предала сам све – и извештаје, и пријаве за добит, и спремила неку документацију Жики за кредит.”

Милутин као да је тек тад продисао: „Значи, готово је?”

„За сада јесте”, одговори она, „до следећег рока, следеће измене прописа и следећег упутства које ће стићи кад већ сви помислимо да знамо шта радимо. Тако и овај Правилник о ПДВ-у и Правилник о електронском фактурисању који су требали да буду измењени најкасније до 10. фебруара, а ево прође средина марта, па ће бити донети очигледно непосредно уочи почетка примене.”

„Па, добро, ако је тако”, рече Милутин, „онда мислим да смо заслужили да вечерас вечерамо без приче о порталима, грешкама у систему и било чијем дилетантизму.”

„Заслужили смо”, рече Марица, „а сутра ћу чак и телефон да искључим на сат времена.”

Милутин је погледао с неверицом: „На сат времена? Баш си решила да славиш.”

Марица се насмеја, отвори рерну, а Благоје поче весело да лаје у знак подршке.

Човек мора понекад да стане, не зато што нема обавеза него зато што не може све време да живи с манијом гоњења: од рокова, обрачуна и туђе хитности. Често нам се чини да ће мир доћи тек онда када завршимо све што имамо, али тај тренутак готово никада не дође. Једна обавеза смењује другу, један рок стиже за другим, а ми се навикавамо да живимо у сталној приправности, као да је напетост нормално стање. А ипак није! Није снага у томе да непрестано издржавамо притисак већ да сачувамо способност да упркос притиску останемо прибрани. Не можемо увек да утичемо на околности, на прописе, на рокове, на туђе захтеве и системе који нас успоравају онда када највише журимо, али можемо да утичемо на то да не дозволимо да нам свака обавеза постане узбуна. Пауза није луксуз. Мир није награда коју треба заслужити тек кад све прође. То је начин да човек траје.

Ваша Маријана

Рачуноводство трговине на велико	5
1 Утврђивање набавне цене робе	6
1.1 Распоред зависних трошкова	7
1.2 Сопствени трошкови превоза које обухвата набавна вредност робе	8
1.3 Урачунавање нефактурисаних зависних трошкова набавке у набавну цену	9
2 Дефинисање методе обрачуна продаје (уtroшка) залиха	11
3 Набавка и продаја робе која се води на залихама по продајној цени	13
4 Продаја робе у транзиту	15
Рачуноводствено обухватање набавке и отписа ситног инвентара	16
1 Почетно признавање ситног инвентара и стављање у употребу	17
2 Отпис ситног инвентара	17
2.1 Калкулативни отпис и вођење евиденције ситног инвентара	18
3 Вођење евиденција о залихама и употреби ситног инвентара	20
3.1 Ситан инвентар на залихама	20
3.2 Ситан инвентар у употреби	20
4 Расходовање ситног инвентара	21
4.1 Расходовање ситног инвентара из угла прописа о ПДВ-у	21
5 Продаја ситног инвентара	23
Пословање огранка страног правног лица и представништва страног правног лица у Републици Србији	23
1 Правни статус и регистрација огранка и представништва страног привредног друштва	23
1.1 Правни статус и регистрација представништва	27
2 Девизно пословање огранка и представништва страног правног лица	28
2.1 Девизно пословање огранка страног правног лица	28
2.2 Девизно пословање представништва страног правног лица	30
3 Пословне књиге и финансијски извештаји огранка страног правног лица	30
3.1 Представништво не води пословне књиге	31
4 Огранак страног правног лица као обвезник пореза на имовину	31
5 Додељивање ПИБ-а	32
6 Огранак као обвезник пореза на добит	32
6.1 Неопорезивање прихода које нерезидентна матица остварује од огранка порезом по одбитку	33
6.2 Неопорезивање прихода које резидентни обвезник исплаћује огранку страног правног лица порезом по одбитку	33
6.3 На пренос добити иностраној матици не плаћа се порез по одбитку	34
6.4 Трансферне цене сталне пословне јединице	34
7 Огранак као обвезник ПДВ-а	35
8 Огранак страног правног лица као послодавац из Закона о раду	35
8.1 Исплата зарада запосленима у огранку и осталих прихода физичким лицима	36
8.2 Олакшице приликом запошљавања	36
9 Накнада за заштиту и унапређивање животне средине: еко-такса	37
10 Обавеза регистрација стварних власника	37
Утврђивање накнаде за заштиту и унапређење животне средине – „еко-таксе“ за 2026. годину и подношење пријаве на обрасцу 1 до 30. априла 2026. године	39
1 Обвезник накнаде	39
1.1 Ослобођења од плаћања накнаде и подношења пријаве	40
2 Критеријуми за утврђивање висине накнаде	41
2.1 Степен утицаја на животну средину и претежна делатност обвезника накнаде	41
2.2 Шта се подразумева под обављањем активности	44
2.3 Разврставање обвезника, основица и износ накнаде	45
3 Подношење пријаве на обрасцу 1	46
3.1 Врста пријаве	47
3.2 Разлог за подношење пријаве	47
3.3 Део 1: Подаци о обвезнику	48
3.4 Део 2: Подаци од значаја за утврђивање накнаде	48
3.5 Део 3: Подаци о почетку обављања делатности/активности	49
3.6 Део 4: Подаци о престанку обављања делатности/активности	49
3.7 Напомена	49
4 Плаћање накнаде, књижење и признавање у пореском билансу	49
5 Обавеза подношења пријаве у случају промена	50
6 Подношење измењене пријаве	53

7 Казнене одредбе.....	54
Рокови за подношење финансијских извештаја и пореских пријава за порез на добит код обвезника у ликвидацији.....	55
1 Покретање поступка ликвидације.....	55
1.1 Ванредни финансијски извештај који се саставља због покретања поступка ликвидације.....	56
1.2 Пореска пријава која се подноси због покретања поступка ликвидације.....	58
2 Окончање поступка ликвидације.....	58
2.1 Ванредни финансијски извештај који се саставља због окончања поступка ликвидације.....	59
2.2 Пореска пријава која се подноси због окончања поступка ликвидације.....	61
3 Ликвидација се наставља у наредној години.....	62
3.1 Редован годишњи финансијски извештај у случају када се ликвидација наставља у наредној години.....	62
3.2 Пореска пријава која се подноси на 31. 12, када се ликвидација наставља у наредној години.....	63

ПОРЕЗИ

Порески пуномоћник страног лица: издавање рачуна, обављање платног промета са иностранством.....	65
1 Подношење евиденционе пријаве за евидентирање страног лица у систему ПДВ-а.....	65
2 Ко је порески дужник за промет који врши страно лице регистровано у систему ПДВ-а у Србији.....	65
3 Издавање електронских фактура за промет страног лица.....	66
3.1 Издавање електронске фактуре за промет по основу ког постоји обавеза плаћања пореза на добит по одбитку.....	66
4 Плаћање и повраћај ПДВ-а.....	68
5 Обављање платног промета са иностранством у случају када је страно лице одредило пореског пуномоћника и евидентирало се као обвезник ПДВ-а.....	68
5.1 Плаћање се врши на основу рачуна који је издао порески пуномоћник.....	69
5.2 Плаћање се врши по основу рачуна који је страно лице издало у складу с прописима своје земље (независно од тога што је порески пуномоћник издао ПДВ рачун).....	70
5.3 Плаћање укупног износа на рачун пореског пуномоћника.....	71
6 Рачуноводствено обухватање пословних промена код пореског пуномоћника.....	71
Издавање електронских фактура и фискалних рачуна по основу извоза добара.....	72
1 Општа правила за издавање рачуна по основу извоза добара.....	73
2 Издавање класичног рачуна ван СЕФ-а.....	75
3 Издавање електронске фактуре.....	76
3.1 Пореска категорија и шифра основа као обавезни елементи електронске фактуре за извоз добара.....	76
3.2 Дан настанка пореске обавезе приликом извоза добара као обавезан елемент електронске фактуре.....	77
3.3 Подаци о јединичној цени добра и осталим износима у електронској фактури.....	78
4 Издавање фискалног рачуна за отпремање добара физичким лицима у иностранство.....	78
5 Евидентирање обрачуна ПДВ-а по основу извоза добара када услови за пореско ослобођење нису испуњени.....	79
5.1 Општа правила евидентирања обрачуна ПДВ у СЕФ-у за извоз добара када услови за пореско ослобођење нису испуњени.....	79
5.2 Евидентирање обрачуна ПДВ-а у случају када по основу аванса нису испуњени услови за пореско ослобођење, па се накнадно испуне.....	81
5.3 Евидентирање обрачуна ПДВ-а када нису испуњени услови за пореско ослобођење.....	81
Услови и поступак за одлагање плаћања дугованог пореза.....	83
1 Законске одредбе о условима и начину одлагања плаћања дугованог пореза.....	84
2 Поступак за одлагање плаћања пореског дуга.....	85
3 Средства обезбеђења наплате дугованог пореза (члан 74. ЗПППА).....	85
4 Садржај захтева за одлагање плаћања дугованог пореза.....	87
5 Одлучивање о одобравању одлагања плаћања пореског дуга.....	89
6 Последице неспровођења споразума, односно решења о одлагању плаћања дугованог пореза на обвезнике.....	89
7 Камата на дуговани порез чија је наплата одложена.....	90
8 Изузетни законски случајеви одлагања пореског дуга.....	91
Порески третман наслеђа и поклона у складу са Законом о порезима на имовину.....	92
1 Предмет опорезивања.....	92
1.1 Шта се опорезује порезом на наслеђе и поклон?.....	92
1.2 Шта се НЕ опорезује порезом на наслеђе и поклон?.....	93
2 Изузимање и ослобођење од пореза на наслеђе и поклон.....	94
2.1 Шта се изузима од опорезивања порезом на наслеђе односно поклон?.....	94
2.2 Ко је ослобођен пореза на наслеђе и поклон?.....	95
2.3 Порески кредит.....	97
3 Обвезник пореза на наслеђе и поклон.....	97
4 Основица пореза на наслеђе и поклон.....	98
5 Настанак обавезе по основу пореза на наслеђе и поклон.....	98
6 Стопе пореза на наслеђе и поклон.....	100

САДРЖАЈ

7 Пореска пријава за утврђивање пореза на наслеђе и поклон	100
7.1 Обавеза подношења пореске пријаве.....	100
7.2 Основни садржај пореске пријаве	102
8 Утврђивање и плаћање пореза на наслеђе и поклон.....	103

ЗАРАДЕ

Годишњи порез на доходак грађана за 2025. годину	104
1 Основни принципи за утврђивање прихода који улазе у доходак за опорезивање: исплаћени или остварени доходак?	105
2 Неопорезиви износ и остали елементи за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2025. годину	107
3 Порески обвезници	108
4 Приходи који се опорезују годишњим порезом на доходак и исказивање у пореској пријави ПП ГПДГ	108
4.1 Зарада	109
4.2 Приходи од самосталне делатности и лична зарада предузетника	110
4.3 Опорезиви приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине на које је порез плаћен по одбитку	112
4.4 Остали опорезиви приходи остварени ван радног односа, на које је порез плаћен по одбитку	112
4.5 Остали опорезиви приходи на које је порез плаћен по решењу Пореске управе.....	112
4.6 Опорезиви приходи на које је порез плаћен самоопорезивањем	113
4.7 Опорезиви приходи за које је обрачунат и плаћен порез у другој држави према потврди надлежног органа те државе.....	115
4.8 Износи примљени по основу повраћаја доприноса за обавезно социјално осигурање	115
5 Приходи који се додатно умањују обвезницима који имају мање од навршених 40 година живота.....	116
6 Право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд.....	117
7 Сумирање опорезивих прихода и обрачун пореза.....	117
7.1 Докази за издржаване чланове породице	118
7.2 Опорезив доходак и стопа пореза	119
8 Приходи који не подлежу опорезивању годишњим порезом на доходак грађана.....	119
9 Продужење рока за подношење пореске пријаве.....	120
10 Казнене одредбе	120
Губитак пореског кредита по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд	121
1 Рок у ком обвезник не може да отуђи акције или уделе у АИФ-у, односно инвестиционе јединице АИФ-а – како не би изгубио право на порески кредит	122
2 Како утврдити које је инвестиционе јединице обвезник продао ако константно улаже у АИФ и користи порески кредит?.....	123
3 Да ли се право на порески кредит губи у целости или сразмерно у случају када обвезник отуђи само део инвестиционих јединица? ...	124
4 Обавештење о губитку права на порески кредит	124
Новчане помоћи, награде и друге исплате лицима која нису запослена код исплатиоца	126
1 Новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код послодавца које не представљају еквивалент за неки њихов рад.....	126
2 Награде и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	127

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за април 2026. године.....	129
Актуелни статистички подаци на дан 25. 3. 2026. године	134
1 Просечна месечна зарада по запосленом.....	134
2 Доприноси за социјално осигурање.....	134
2.1 Стопе доприноса	134
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	134
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса.....	134
3 Минимална зарада	134
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом.....	134
5 Индекс потрошачких цена	134
6 Законске камате	135
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	135
6.2 Годишња законска затезна камата	135
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	136
Ревалоризација отплатних рата по основу уговора о откупу стана под 31. 12. 2025. године	139

Рачуноводство трговине на велико

У складу с чланом 11. Закона о трговини („Сл. гласник РС” бр. 52/2019) трговина на велико (велепродаја, велетрговина) представља куповину робе ради даље продаје и/или пружање услуга правним или физичким лицима уписаним у одговарајући регистар.

У трговини на велико евидентирају се пословни догађаји везани за робу:

1. у магацинској евиденцији – по врсти и количини;
2. у робном (аналитичком) књиговодству – по врсти, количини и вредности;
3. на рачунима главне књиге (финансијско књиговодство) – вредносно (збирно за робу).

Књиговодствени програми најчешће омогућавају директну повезаност магацинске евиденције и робног књиговодства.

Ваља указати на то да вођење помоћних књига није обавезно по сили закона (Закона о рачуноводству). Наиме, чланом 8. став 2. Закона о рачуноводству прописано је да правно лице, односно предузетник својим општим актом којим уређује организацију рачуноводства **одређује и врсте и облик помоћних књига које води**. Дакле, сваки субјект сам одређује врсту и садржину помоћних књига које води, **односно сам одлучује које су му помоћне књиге неопходне**. Дакле, правна лица, односно предузетници (без обзира на то да ли се баве трговином на велико или трговином на мало) својим интерним актом могу да се одреде да ли ће водити робно књиговодство.

Књижење у робном књиговодству спроводи се на основу робних докумената – пријемнице у магацин, међускладишнице, отпремнице и др. У пракси се понекад и приликом велепродаје пријемница проширује садржајем на калкулацију.

Књижења у финансијском књиговодству спроводе се на основу улазних рачуна за робу и рачуна за зависне трошкове набавке те царинске декларације за обрачунату царину и царинске дажбине при увозу робе. Књижење може да се спроведе:

а) директним задужењем рачуна 132 – *Роба у њромеју на велико* или

б) преко рачуна 130 – *Обрачун набавке робе*, при чему употреба тог рачуна није обавезна.

У случају директног задуживања рачуна 132, када се поред фактурне вредности робе појављују и зависни трошкови, потребно је извршити обрачун. У том случају практичније је користити рачун 130, у оквиру ког се вредност фактуре, царине, зависни трошкови и посебни порези плаћени на куповину робе (који не могу да се одбију) посебно евидентирају на посебним аналитичким рачунима. Након одређивања коначне вредности трошкова затварају се аналитички рачуни рачуна 130, а признавање се врши на рачуну 132.

Из билансног угла, при почетном вредновању залихе трговачке робе треба мерити по набавној цени, а након тога алтернативно по набавној цени или нето продајној вредности, у зависности од тога која је нижа, све у складу са:

- МРС 2 – *Залихе*,
- одељком 13 МСФИ за МСП, односно
- чланом 26. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 89/2020 – даље: Правилник за микро и друга правна лица).

Међутим, из угла задужења велепродајног магацина, залихе робе могу да се воде по набавној цени или по продајној цени која укључује разлику у цени („трговачку маржу”). Одлуку о томе доноси привредни субјект (трговац) и дефинише је у својим рачуноводственим политикама.

Битно је нагласити да укалкулисана разлика у цени трговачке робе нема ефекат на вредност залиха јер се роба евидентирана по продајној цени „коригује” на ниво набавне цене преко корективног аналитичког рачуна 132X – *Разлика у цени робе у њромеју на велико*. Другим речима, салдо рачуна 132 увек „даје” вредност која је једнака набавној вредности залиха.

Аналогно томе врши се и књижење наредне набавке и продаје.

Исказани трошак набавне вредности продате робе одговара излазу по методи просечне пондерисане набавне цене, што доказује и следећа табела:

Ред. бр.	Датум	1. 4. 2026.	9. 4. 2026.	16. 4. 2026.	20. 4. 2026.	25. 4. 2026.	30. 4. 2026.
1.	Опис	Набавка	Продаја	Набавка	Продаја	Набавка	Продаја
2.	Улаз (ком.)	100		100		50	
3.	Излаз (ком.)		60		90		100
4.	Стање (ком.)	100	40	140	50	100	0
5.	Набавна цена (за набавке) Просечна пондерисана цена (за продаје)	110,00	110,00	115,00	113,57	118,00	115,79
6.	Дугује рачун 132 (ред. бр. 2 x ред. бр. 5)	11.000,00		11.500,00		5.900,00	
7.	Потражује рачун 132 (ред. бр. 3 x ред. бр. 5)		6.600,00		10.221,43		11.578,57
8.	Салдо рачуна 132	11.000,00	4.400,00	15.900,00	5.678,57	11.578,57	0,00

4 Продаја робе у транзиту

Продаја робе у транзиту специфичан је облик продаје робе на велико, при чему трговац набављену робу не ускладиштава него је директно од свог добављача испоручује купцу. По Правилнику о Контном оквиру, за признавање тако набављене робе предвиђен је рачун 136 – *Роба у транзити*, на ком се исказује вредност робе која се по налогу купца непосредно испоручује без претходног складиштења.

У вези с наведеним обликом продаје робе на велико јавља се специфичност која се тиче утврђивања зависних трошкова набавке који се укључују у набавну вредност робе, зато што се трошкови продаје НЕ укључују у набавну вредност робе. То у околностима транзитне продаје значи да је потребно јасно разграничити који трошкови настају искључиво у циљу набавке робе (и они се укључују у набавну вредност робе), а који настају у циљу реализације продаје те робе (и они терете расходе периода).

Наиме, док је, на пример, царину и друге увозне дажбине примереније укључити директно у набавну вредност робе, остали трошкови, нарочито трошкови превоза робе, у директној су вези с продајом робе, па не могу да се укључе у набавну вредност робе него директно терете трошкове периода и књиже се на рачунима класе 5 према природној врсти трошка.

Пример 6: Продаја робе у транзиту

Трговац А набавља 100 комада робе Х од добављача Б и директно је испоручује у магацин свог купца Ц. По фактури добављача Б вредност робе је 60.000 динара (плус ПДВ од 20%). Роба је купцу Ц продата за износ од 90.000 динара (плус ПДВ од 20%). Трговац је за превоз робе ангажовао превозника који је испоставио рачун за услугу превоза у износу од 15.000 динара (плус ПДВ од 20%).

Књижење насталих пословних промена код трговца је следеће:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	136	Роба у транзиту	60.000,00	
	270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи	12.000,00	
	435	Добављачи у земљи		72.000,00
- за признавање набавке робе у транзити по рачуну добављача робе				
2.	204	Купци у земљи	108.000,00	
	470	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи		18.000,00
	604	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		90.000,00
- за продају робе по издатој фактури				
2а	501	Набавна вредност продате робе	60.000,00	
	136	Роба у транзиту		60.000,00
- за набавну вредност робе продаје у транзити				
3.	531	Трошкови транспортних услуга	15.000,00	
	270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи	3.000,00	
	435	Добављачи у земљи		18.000,00
- по фактури превозника за услугу превоза				

Рачуноводствено обухватање набавке и отписа ситног инвентара

Рачуноводствено праћење ситног инвентара захтева познавање следећих стандарда:

- МРС 2 – *Залихе*,
- МРС 16 – *Некретнине, постројења и опрема*,
- одељке 13 и 17 МСФИ за МСП,
- Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 89/2020 – даље: Правилник за микро и друга правна лица).

У складу са т. 66 МРС 1 ентитет класификује средство као обртно када:

- очекује да ће реализовати то средство или намерава да га прода или потроши у току редовног пословног циклуса ентитета;
- држи средство првенствено ради продаје;
- очекује да ће реализовати то средство у року од дванаест месеци након извештајног периода; или
- средство је готовина или готовински еквивалент (дефинисан у МРС 7), осим ако размена или коришћење средства за измирење обавезе нису забрањени током периода од најмање дванаест месеци након извештајног периода.

Сва остала имовина класификује се као стална имовина.

Према т. 6 МРС 16, некретнине, постројења и опрема су материјалне ставке које се:

- држе за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање другима или за административне сврхе;
- за које се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.

Поред тога, у складу с т. 4.38 Концептуалног оквира за финансијско извештавање, ставка која испуњава дефиницију елемента признаје се ако:

- вероватно је да ће доћи до прилива у или одлива из ентитета будуће економске користи повезане с том ставком;
- ставка има цену коштања или вредност која може поуздано да се одмери.

Према т. 4.39 Концептуалног оквира за финансијско извештавање, при оцењивању да ли ставка испуњава наведене критеријуме, па се према томе квалификује за признавање у финансијским извештајима, потребно је обратити пажњу на питања материјалности.

По питању материјалности, сваки обвезник, без обзира на то који оквир за финансијско извештавање примењује, треба да својим интерним актом, најчешће Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, дефинише доњу границу вредности за признавање сталних средстава. Прописима није ограничена висина вредносног критеријума већ је она ствар индивидуалне процене сваког правног лица, при чему мора да буде реално одређена и мора да се примењује доследно и у континуитету.

На основу наведених одредби МРС може да се закључи да:

- обртна имовина обухвата предмете чији је век употребе до дванаест месеци, независно од њене набавне вредности;
- дугорочна имовина обухвата опрему, односно предмете чији је век употребе дужи од дванаест месеци, а њена набавна вредност виша је од доње границе за признавање сталних средстава, утврђене рачуноводственим политикама;
- обртна имовина обухвата и предмете чији је век употребе дужи од дванаест месеци, а набавна вредност им је нижа од доње границе за признавање сталних средстава, утврђене рачуноводственим политикама.

Уз све то, потребно је имати у виду да **рачуноводствени прописи дозвољавају груписање више материјално безначајних ставки према унапред утврђеном критеријуму, тако да њихова укупна (груписана) вредност прелази дефинисани вредносни критеријум за признавање као сталне имовине и тиме испуњава услове да се презентује као једно стално средство.**

5 Продаја ситног инвентара

Ситан инвентар који се више неће користити при пословању привредног субјекта због, на пример, застарелости и сл., осим што може да се расходује и преда на збрињавање (као отпад), може и да се прода. У том случају не доноси се одлука о расходувању него одлука о продаји ситног инвентара, јер одређена економска корист може да се оствари кроз продају.

Како је ситан инвентар по стављању у употребу отписан (на терет расхода периода), приликом његове продаје постигнута продајна цена представља добитак од продаје материјала и рачуноводствено се исказује на рачуну 673 – *Добици од продаје материјала*.

Пример 6: Продаја ситног инвентара

Пописна комисија утврдила је пописом да је 10 мобилних уређаја дотрајало, па је дат предлог да се ставе ван употребе. На основу тога директор

друштва доноси одлуку да се предметни уређаји продају привредном друштву које се бави откупом половних уређаја.

Набавна вредност уређаја је 300.000 динара, с тим што су једнократно отписани у укупној вредности приликом стављања у употребу.

Уређаји су продати за 50.000 динара (плус ПДВ).

Књижење:

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
1.	1039	Исправка вредности алата и инвентара	300.000	
	1033	Инвентар у употреби		300.000
- за искњижавање мобилних уређаја				
2.	206	Остала потраживања по основу продаје	60.000	
	470	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи		10.000
	673	Добици од продаје материјала		50.000
- по издатом рачуну купцу уређаја				

ПС

Редакција

Пословање огранка страног правног лица и представништва страног правног лица у Републици Србији

1 Правни статус и регистрација огранка и представништва страног привредног друштва

У складу с чланом 573. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/2011... и 19/2025 – даље: **ЗПД**) огранак страног привредног друштва је његов издвојени организациони део преко ког то друштво обавља делатност у Републици Србији.

Огранак страног привредног друштва оснива се одлуком о образовању огранка, која садржи нарочито:

- 1) назив и адресу огранка;
- 2) претежну делатност огранка;
- 3) лично име, односно пословно име заступника огранка и обим овлашћења заступника;
- 4) назив и седиште регистра у ком је оснивач огранка регистрован;
- 5) назив, правну форму и седиште оснивача огранка;
- 6) матични/регистарски број оснивача огранка;
- 7) лично име, односно пословно име заступника оснивача огранка;
- 8) податак о регистрованом капиталу оснивача, ако се према праву државе у којој је регистрован оснивач такав податак региструје;
- 9) адресу за пријем електронске поште.

гласа на основу којих учествује у управљању регистрованим субјектом;

(2) посредно или непосредно има преовлађујући утицај на вођење послова и доношење одлука;

(3) регистрованом субјекту посредно обезбеди или обезбеђује средства и по том основу битно утиче на доношење одлука органа управљања регистрованог субјекта приликом одлучивања о финансирању и пословању.

Пошто **огранак страног правног лива нема капитал**, у пракси се врши „провера“ кроз матично (страно) друштво, па се као стварни власници **уписују физичка лица која су стварни власници тог страног друштва** (на основу власништва/контроле). **Ако ни тако не може да се идентификује лице из претходно наведених тачака (1)–(3), „резервно решење“** је да се као стварни власник евидентира **физичко лице које је регистровано да заступа, односно члан органа управљања тог субјекта** (за огранак то је његов регистровани заступник).

У складу с чланом 6. став 3. Закона Централна евиденција садржи следеће податке о стварном власнику:

1) за домаће физичко лице – лично име, јединствени матични број грађана, датум рођења, место и државу рођења, као и државу пребивалишта;

2) за странца – лично име, број пасоша или број личне карте странца и државу издавања и/или евиденцијски број за странца, датум рођења, место и државу рођења, државу пребивалишта и држављанство;

3) за избегла или прогнана лица – лично име, број избегличке легитимације, датум рођења, место рођења, државу рођења и државу боравишта;

4) основ за стицање својства стварног власника регистрованог субјекта из члана 3. став 1. тачка 7) подт. (1)–(5) и члана 3. став 2. наведеног закона, затим датум стицања својства стварног власника, као и датум о евидентирању података и докумената.

Осим тога, сходно члану 6. став 4. Закона, Централна евиденција садржи и документе на основу којих је стварни власник одређен, као и копију пасоша или стране личне карте уколико се странац евидентира као стварни власник.

Евидентирање се врши у року од 30 дана од настанка основа за евидентирање, при чему то, у складу с чланом 7. тачке 1) и 2) Закона, могу да буду:

1) упис регистрованог субјекта у надлежни регистар;

2) промена власничке структуре и чланова органа регистрованог субјекта, као и друге промене на основу којих може да се цени испуњеност услова за стицање својства стварног власника регистрованог субјекта из члана 3. тог закона.

При томе се истовремено учитавају и документи из члана 6. став 4. Закона.

У складу с чланом 9. Закона регистровани субјект, односно овлашћено лице из члана 3. став 1. тачка 3) подт. (2) и (3) тог закона дужно је да изврши проверу тачности и ажурности евидентираних података о стварном власнику у року од годину дана од дана последњег евидентирања података о стварном власнику, односно од дана последње потврде тачности и ажурности евидентираних података о стварном власнику, као и да у даљем року од 30 дана потврди тачност и ажурност евидентираних података о стварном власнику.

ПС

ИНГ-ПРО

Утврђивање накнаде за заштиту и унапређење животне средине – „еко-таксе“ за 2026. годину и подношење пријаве на обрасцу 1 до 30. априла 2026. године

Накнада за заштиту и унапређење животне средине за 2026. годину утврђује се на непромењен начин у односу на прошлу годину.

Подсећамо на то да је Закон о накнадама за коришћење јавних добара (даље: Закон) измењен у делу који се односи на накнаду за заштиту и унапређење животне средине почетком децембра 2025. године (измене су објављене у „Службеном гласнику РС“ бр. 109/2025 од 4. 12. 2025. године), док се измене које се односе на накнаду за заштиту и унапређење животне средине примењују од 1. 1. 2026. године. Измене се односе на прецизирање одредби члана 138а Закона, које се односе на ослобођење од плаћања накнаде за удружења.

У складу с чланом 138. став 1. Закона обвезник накнаде за заштиту и унапређење животне средине дужан је да поднесе пријаву с подацима од значаја за утврђивање накнаде надлежном органу ЈЛС на чијој територији обавља активност до 30. априла текуће године.

Подзаконски акти за примену Закона у делу који се односи на накнаду за заштиту и унапређење животне средине су:

- **Уредба о критеријумима за одређивање активности које утичу на животну средину и износи-ма накнада** („Сл. гласник РС“ бр. 30/2024 – даље: Уредба) и
- **Правилник о изгледу, садржини и начину достављања пријаве за накнаду за заштиту и унапређење животне средине** („Сл. гласник РС“ бр. 30/2024 – даље: Правилник).

1 Обвезник накнаде

У складу с чланом 134. став 1. Закона обвезнике накнаде за заштиту и унапређење животне средине

не (даље: накнада) представљају:

- 1) правно лице, предузетник и огранак страног правног лица које обавља одређене активности које утичу на животну средину;**
- 2) власник теретних возила, односно лица која обављају транспорт нафте и нафтних деривата, односно сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја из индустрије или за индустрију, односно транспорт сировина, производа и полупроизвода хемијских и других опасних материја намењених даљој продаји из складишта на територији јединице локалне самоуправе са статусом угрожене животне средине на подручју од значаја за Републику Србију.**

Неопходно је издвојити још неке специфичне случајеве обвезника накнаде. Пре тога ваља подсетити на то да су **Уредбом** утврђени ближи критеријуми за одређивање активности које утичу на животну средину према степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, као и износи накнада за заштиту и унапређење животне средине. Одредбе Уредбе од значаја су и приликом дефинисања обвезника накнаде у специфичним случајевима, првенствено из угла разматрања лица која се не региструју у АПР-у, као и обвезника који не примењују Закон о рачуноводству, па се самим тим не разврставају у складу с поменутиим законом (нити подносе финансијске извештаје).

Обвезник накнаде је и **привредно друштво у поступку стечаја или ликвидације**, с обзиром на то да и даље обавља активности. Оно је дужно да сачињава и доставља редовне финансијске извештаје, при чему се и разврстава у складу са одредбама Закона о рачуноводству.

Према нашем мишљењу, обвезници накнаде нису представништва ни **огранци домаћих привред-**

предузимању законом прописаних радњи којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе. Утврђивање пореза обавља:

- 1) сам порески обвезник (самоопорезивање);
- 2) Пореска управа доношењем пореског решења, и то у поступку пореске контроле – ако порески обвезник, супротно закону, не обави утврђивање пореске обавезе или га изврши нетачно или непотпуно, али и у случајевима када је законом прописано да се не спроводи самоопорезивање или када је законом прописано да, упркос самоопорезивању, пореско решење мора да се донесе.

Пореско решење о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) наведеног закона Пореска управа доноси на основу података из евиденција надлежних органа, података из пореске пријаве, односно измењене пореске пријаве, а по потреби и на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника (члан 55. став 2. ЗПППА). Према члану 140. став 3. ЗПППА, против коначног пореског управног акта може да се покрене управни спор ако законом није друкчије прописано. Сходно члану 175. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/16, 95/18 – аутентично тумачење, 2/23 – УС), орган против чијег је решења благовремено покренут управни спор, ако уважава све захтеве тужбе, до окончања управног спора може да поништи или измени своје решење из разлога због којих би суд могао да поништи то решење, ако се тиме не вређа право странке у управном поступку или трећег лица.

Имајући у виду претходно наведено, измењена пријава може да се поднесе само до доношења решења о утврђивању обавезе предметне накнаде.

Уколико обвезник уочи да је начинио грешку након достављања решења надлежног пореског органа, може да изјави жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења. Ако обвезник уочи да је начинио грешку, односно пропуст у поднетој пријави након што је решење постало коначно, може да покрене управни спор у смислу члана 140. став 3. ЗПППА. Међутим, уколико је грешка, односно пропуст уочен након што је решење постало коначно и правоснажно, обвезник може да користи само ванредна правна средства, уколико сматра да постоји основан разлог за коришћење истог.

7 Казнене одредбе

Чланом 274. Закона прописане су новчане казне за прекршаје обвезнику:

- ако не плати утврђену накнаду,
- ако не достави прописани образац односно пријаву,
- ако достави непотпун образац односно пријаву,
- ако образац односно пријава садржи нетачне податке.

За правно лице новчана казна може да буде у распону од 500.000 до 2.000.000 динара, а за одговорно лице у правном лицу од 10.000 до 100.000 динара, док је она за предузетника од 10.000 до 500.000 динара.

ПС

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Наменен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издвајамо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Рокови за подношење финансијских извештаја и пореских пријава за порез на добит код обвезника у ликвидацији

Чланом 2. став 1. тачка 8) Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС” бр. 73/2019 и 44/2021 – други пропис) прописано је да се ванредни финансијски извештај саставља у случајевима **покретања односно закључења** поступка ликвидације над правним лицем, и то са стањем на дан који претходи дану покретања односно закључења поступка ликвидације.

Ако се поступак ликвидације не оконча у току исте пословне године у којој је покренут, друштво у ликвидацији има обавезу састављања и достављања Агенцији редовног (годишњег) финансијског извештаја на исти начин као и обвезници у току редовног пословања.

Ванредни финансијски извештај правног лица због покретања односно закључења поступка ликвидације обухвата:

- биланс стања и
- биланс успеха,

без обзира на величину правног лица и регулативу коју примењује.

Правно лице дужно је да ванредни финансијски извештај достави Агенцији ради јавног објављивања у року од 60 дана од датума биланса. Финансијске извештаје друштва у ликвидацији потписује ликвидациони управник.

У складу с чланом 3. став 3. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС” бр. 89/2020) на свим образцима ванредних финансијских извештаја правног лица ставља се назнака „ликвидација”.

У складу с чланом 34. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 94/2024) ликвидациони управник обвезника

подноси пореску пријаву и порески биланс **у року од 60 дана од дана регистрације** у регистру органа надлежног за вођење регистра:

1) покретања поступка ликвидације са стањем на дан који претходи дану регистрације;

2) окончања односно обуставе поступка ликвидације са стањем на дан који претходи дану регистрације.

Сходно члану 34. став 2. ЗПДПЛ, уколико се поступак ликвидације настави у наредној календарској години, ликвидациони управник обвезника подноси и пореску пријаву и порески биланс са стањем на 31. децембар текуће године у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује порез.

1 Покретање поступка ликвидације

Ликвидациони управник подноси Агенцији ванредни финансијски извештај услед покретања поступка ликвидације, а Пореској управи пореску пријаву за порез на добит са пореским билансом:

Отварање поступка ликвидације – ванредни финансијски извештај		
Биланс стања	Биланс успеха	Рок за предају
на дан који претходи дану регистрације одлуке о отварању поступка ликвидације	од 1. јануара до датума који претходи датуму регистрације одлуке о отварању поступка ликвидације	60 дана од датума биланса

Отварање поступка ликвидације – пореска пријава ПДП		
Од	До	Рок за предају
1. јануар	дан који претходи датуму регистрације одлуке о отварању поступка ликвидације	60 дана од дана регистрације одлуке

године. Ту пореску пријаву и порески биланс **обвезник подноси у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује порез.**

И приликом утврђивања пореза на добит за период од дана покретања ликвидације до 31. 12. текуће године обвезник примењује општа правила из ЗПДПЛ.

Када се поступак ликвидације не оконча у истој години у којој је и започет већ се наставља у наредној години, **из угла Закона о рачуноводству**, обвезник саставља редован годишњи финансијски извештај на крају пословне године у току које је покренуо поступак ликвидације – то чини за целу пословну годину (од 1. јануара до 31. децембра за обвезнике којима је пословна година календарска година).

С друге стране, обавезу за порез на добит поменути обвезник утврђује у складу с пореским правилима **на основу пореског периода од датума отварања поступка ликвидације до последњег дана те пословне године (до 31. децембра за обвезнике којима је пословна година календарска година).** То значи да мора да састави и додатни биланс успеха за период од датума отварања поступка ликвидације до 31. 12. како би могао да састави порески биланс и поднесе пореску пријаву. Наравно, тај биланс успеха не подноси се на јавно објављивање по прописима о рачуноводству нити се подноси пореском органу уз пореску пријаву.

У пореској пријави која се подноси на 31. 12, у случају када ликвидација није окончана до краја године у којој је започета, него се поступак ликвидације преноси у наредну годину:

■ у **поље 1.1** „Врста пријаве” ПДП обрасца уноси се **ознака 3** – за пријаву која се подноси за утврђивање коначне обавезе у току пореског периода у случају престанка обављања делатности, укључујући и статусну промену која има за последицу престанак обављања делатности, као и поступка ликвидације, поступка стечаја, али и промене пореског периода на основу решења надлежног пореског органа донетог по претходној сагласности министра финансија, односно гувернера Народне банке Србије;

■ у **поље 1.1.а** „Основ” уноси се **ознака 43** – за настављање поступка ликвидације у наредном пореском периоду;

■ у **поље 1.2** „Порески период” уноси се датум покретања ликвидације и 31. 12. текуће године.

У случају да се ликвидација **оконча у наредној години** у односу на годину у којој је отпочета, подноси се пореска пријава и порески биланс за период **од 1. јануара те наредне године до дана окончања** ликвидације. У пореску пријаву у том случају:

■ у **поље 1.1** „Врста пријаве” ПДП обрасца уноси се **ознака 3** – за пријаву која се подноси за утврђивање коначне обавезе у току пореског периода у случају престанка обављања делатности, укључујући и статусну промену која има за последицу престанак обављања делатности, као и поступка ликвидације, поступка стечаја, али и промене пореског периода на основу решења надлежног пореског органа донетог по претходној сагласности министра финансија, односно гувернера Народне банке Србије;

■ у **поље 1.1.а** „Основ” уноси се **ознака 42** – за окончање, односно обуставу поступка ликвидације;

■ у **поље 1.2** „Порески период” уноси се 1. 1. до дана окончања ликвидације.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавајемо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Порески пуномоћник страног лица: издавање рачуна, обављање платног промета са иностранством

У складу с чланом 10а став 6. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 109/2025 – даље: Закона о ПДВ-у) порески пуномоћник страног лица у име и за рачун тог страног лица обавља све послове у вези са испуњавањем обавеза и остваривањем права које страно лице, у складу с наведеним законом, има као обвезник ПДВ-а (подношење евиденционе пријаве, обрачунавање ПДВ-а, издавање рачуна, подношење пореских пријава, плаћање ПДВ-а и друго).

У складу с чланом 10а став 12. Закона о ПДВ-у порески пуномоћник страног лица солидарно одговара за све обавезе страног лица као обвезника ПДВ-а, укључујући и обавезе по основу брисања из евиденције за ПДВ, а нарочито за плаћање ПДВ-а, казни и камата у вези са дугом по основу ПДВ-а.

1 Подношење евиденционе пријаве за евидентирање страног лица у систему ПДВ-а

Порески пуномоћник страног лица којем је Централа решењем одобрила пореско пуномоћство дужан је да Централи поднесе евиденциону пријаву на обрасцу ЕППДВ – *Пријава за евидентирање обвезника пореза на додату вредност*. Рок за подношење евиденционе пријаве за страна лица није прописан Законом о ПДВ-у. Према нашем мишљењу, порески пуномоћник дужан је да поднесе евиденциону пријаву најкасније до истека рока за подношење пореске пријаве за порески период у ком је страно лице стекло статус обвезника ПДВ-а.

У вези са попуњавањем података у обрасцу ЕППДВ напомињемо да се у део 3. тог обрасца (који се односи на податке о рачуну у банци) уносе подаци о рачуну у банци пореског пуномоћника ако се подносилац евиденционе пријаве – страно лице определи за то да му се повраћај

ПДВ-а врши на рачун пореског пуномоћника. У супротном, уносе се подаци о рачуну у банци у којој страно лице има отворен нерезидентни рачун у Републици.

У делу 4. обрасца ЕППДВ, који се односи на податке о пореском пуномоћнику страног лица, уносе се:

- 1) под редним бројем 4.1. – порески идентификациони број (ПИБ), односно јединствени матични број грађана (ЈМБГ) пореског пуномоћника;
- 2) под редним бројем 4.2. – назив пореског пуномоћника;
- 3) под редним бројем 4.3. – име и презиме пореског пуномоћника;
- 4) под редним бројем 4.4. – број телефона пореског пуномоћника;
- 5) под редним бројем 4.5. – електронска адреса пореског пуномоћника.

Порески пуномоћник дужан је да писмено обавести надлежни порески орган о изменама података из евиденционе пријаве који су значајни за обрачунавање и плаћање ПДВ-а најкасније у року од пет дана од дана настанка измене, при чему се значајним подацима сматрају, између осталог, и подаци о пореском пуномоћнику.

2 Ко је порески дужник за промет који врши страно лице регистровано у систему ПДВ-а у Србији

Када је страно лице евидентирано као обвезник ПДВ-а у Србији, прималац добара и услуга није порески дужник за промет који врши страно лице, што значи да није дужан да интерним путем обрачунава ПДВ у случају промета који је опорезив ПДВ-ом у Србији, независно од тога да ли је порески пуномоћник тог страног лица обрачунао ПДВ у складу са Законом о ПДВ-у, односно издао рачун

У случају када порески пуномоћник у име и за рачун страног лица од његових купаца наплаћује укупну накнаду (накнаду за промет и ПДВ), предмет евидентирања прво ће бити пренето потраживање, чији је пренос извршио нерезидент у складу с чланом 7. Закона о девизном пословању. По том основу порески пуномоћник задужује рачун 218, уз одобрење рачуна 449. По уплати домаћих купаца страног лица порески пуномоћник затвара

рачун 218. По извршеном преносу новчаних средстава страном лицу у иностранство затвара рачун 449. Курсне разлике које настају услед промене девизног курса динара у односу на страну валуту од дана почетног признавања до дана наплате односно преноса новчаних средстава нерезиденту евидентирају се на рачунима 563 – *Неплативне курсне разлике (према иностранцима)*, односно 663 – *Плативне курсне разлике (према иностранцима)*.

Тања Ђелкапић

Издавање електронских фактура и фискалних рачуна по основу извоза добара

Порески обвезник дужан је да изда рачун за сваки промет добара и услуга. Сагласно одредбама члана 42. став 5. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04... и 109/25 – даље: Закон о ПДВ-у), рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ-а који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Сходно члану 42. став 6. Закона о ПДВ-у, обвезник ПДВ-а издаје електронску фактуру у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање, фискални рачун у складу са законом којим се уређује фискализација, рачун у папирном облику, односно рачун у електронском

облику, са изузетком електронске фактуре и фискалног рачуна, ако постоји сагласност примаоца да прихвати рачун у електронском облику.

Обавеза издавања рачуна постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања која садрже ПДВ.

По основу отпремања добара у иностранство, односно извоза обвезник ПДВ-а може да изда обичан рачун, фискални рачун или електронску фактуру. У ком облику ће рачун бити издат зависи пре свега од тога:

- да ли је купац добара корисник Система електронских фактура (даље: СЕФ);
- да ли је реч о промету на мало у смислу прописа о фискализацији, као и да ли је Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја („Сл. гласник РС” бр. 32/21, 117/21, 51/22, 141/22, 85/23, 99/24 и 110/25 – даље: Уредба) прописан изузетак од обавезе издавања фискалног рачуна.

При томе, уколико обвезник ПДВ-а испуни све Законом о ПДВ-у и Правилником о порезу на додатну

тог пореског периода, обвезник ПДВ-а дужан је да ПДВ обрачуна за порески период у ком је започето отпремање добара, односно започето отпремање добара и извршено извозно царињење добара.

Како би се избегла ситуација са подношењем измењене пореске пријаве, многи обвезници установили су праксу да обрачунају ПДВ уколико се потврда о иступу не обезбеди до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у ком је започето отпремање добара, без обзира на то што је одредбама члана 80. ст. 2. и 3. Правилника о ПДВ-у прописана могућност да се потврда о иступу обезбеди у пореском периоду који следи након пореског периода у ком је започето отпремање добара, до краја месеца, а не до 15. у месецу.

Уколико се обвезник ПДВ-а определи за то да за порески период у ком је отпочео отпремање добара у иностранство обрачуна ПДВ, односно да искаже податке о основици и обрачунатом ПДВ-у у пољу 3.2 обрасца ПОПДВ за тај порески период, јер до момента предаје пореске пријаве за тај порески период није испунио услове, према нашем мишљењу, он врши и електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а за порески период у ком је отпочео отпремање добара у иностранство закључно са 12. даном календарског месеца који следи након пореског периода за који се врши евидентирање обрачуна ПДВ-а.

Пример 2: Обрачун ПДВ-а и накнадно испуњење услова за пореско ослобођење

Претпостављене су следеће околности:

- обвезник ПДВ-а врши извоз добра страном правном лицу које није регистровано у систему ПДВ-а у Републици Србији;
- отпремање добара у иностранство започиње у новембру;
- вредност накнаде за испоручена добра износи 150.000 динара;
- у пореском периоду у ком је започето отпремање добара, као ни до истека рока за подношење пореске пријаве за тај период, обвезник ПДВ-а не поседује доказе из члана 80. Правилника о ПДВ-у, односно нису испуњени услови за пореско ослобођење;
- обвезник се одлучио да обрачуна ПДВ јер потврду о иступу није обезбедио до истека рока за пре-

дају пореске пријаве за порески период новембар, у ком је започето отпремање добара;

- електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а обвезник врши 12. децембра, док пореску пријаву за новембар подноси 15. децембра.

Испоручилац добара, који је уједно и порески дужник, обрачунава ПДВ применом прерачунате пореске стопе, па затим обрачунати износ ПДВ-а исказује у евиденцији за ПДВ, као и у обрасцу ПОПДВ. Такође, с обзиром на то да купац добара није обвезник ПДВ-а у Републици Србији, није могуће издавање електронске фактуре, већ продавац издаје обичан рачун (ван СЕФ-а).

Епилог је да обвезник ПДВ-а из приказаног примера врши евидентирање обрачуна ПДВ-а уносом података у Збирну евиденцију ПДВ-а по наведеном основу за порески период новембар 12. децембра, и то у део „Промет уз накнаду”, на следећи начин: податак о основици (125.000 динара) уноси у поље „Основица”, док се подаци у пољима „Обрачунати ПДВ” и „Укупан износ” аутоматски попуњавају.

У наредном пореском периоду – децембар, у ком су испуњени услови за пореско ослобођење, евидентира се смањење основице и обрачунатог ПДВ-а у Збирној евиденцији ПДВ-а, у оквиру поља „Смањење основице за промет по стопи од 20%” и „Смањење ПДВ за промет по стопи од 20%”, уносом износа:

- смањење основице 125.000 динара,
- смањење обрачунатог ПДВ-а 25.000 динара (без негативног предзнака).

Уколико обвезник не обрачуна ПДВ, а у првом наредном пореском периоду не испуни прописане услове за пореско ослобођење, био би у обавези да поднесе измењену пореску пријаву и да изврши корекцију Збирне евиденције ПДВ-а за порески период у ком је извршен промет добара.

При томе, уколико обвезник у истом пореском периоду у ком је извршен промет добара испуни услове за пореско ослобођење, или то учини у првом наредном пореском периоду, при чему, у складу с прописима који регулишу област ПДВ-а, није у обавези да по том основу обрачуна ПДВ, тада се не врши ни евидентирање обрачуна ПДВ-а у СЕФ-у.

Услови и поступак за одлагање плаћања дугованог пореза

Увод

Пореска управа Републике Србије у недавној јавној објави подсетила је пореске обвезнике на то да редовно измиривање пореских обавеза богати државни буџет, што значи више средстава за школе, болнице, пензије и др., једном речју свакодневни живот и добро грађана и привреде. Поред свих бенефита које носи редовно измиривање пореских обавеза, Пореска управа указала је и на последице неплаћања или неблаговременог плаћања пореза, а то су:

1) камата – од првог наредног дана по истеку рока за плаћање обавезе на износ главнице мање плаћеног пореза обрачунава се камата по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије, увећаној за 10 процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто;

2) опомена – пореском обвезнику који у прописаном року није у целости измирио пореску обавезу уручује се опомена о врсти и износу пореза, односно споредних пореских давања (камата и трошкови поступка принудне наплате), са:

- налогом да доспели порез плати у року од 5 дана од дана пријема опомене, са обрачунатом каматом на главни дуг од дана издавања опомене до дана уплате доспеле а неплаћене пореске обавезе,

- упозорењем да ће Пореска управа, уколико порез не буде плаћен у року из опомене, отпочети поступак принудне наплате пореза,

- поуком да у року од 5 дана од дана пријема опомене у Пореској управи може да расправи сва питања у вези са врстом и износом доспеле пореске обавезе за наплату из опомене;

3) принудна наплата – ако пореска обавеза не буде плаћена у остављеном року из опомене, са обрачунатом каматом до дана уплате доспеле а неплаћене пореске обавезе, Пореска управа покренуће поступак принудне наплате доношењем решења о принудној уплати пореза, чије су последице:

- наплата из целокупне имовине пореског обвезника, изузев из дела који није изузет од извршења

према закону којим се уређује извршење и обезбеђење,

- увећање пореског дуга, који не садржи камату, а предмет је принудне наплате за 5% на дан почетка поступка принудне наплате на који се обрачунава камата,

- плаћање трошкова принудне наплате,

- то што подаци о дугованом порезу или о блокади пословног рачуна због неплаћеног пореза свакако имају утицаја на бонитет и кредитну способност пореског обвезника у пословном свету (добивање кредита, уговарање послова, учешће на тендерима).

Поводом поменутог коментара Пореске управе неопходно је указати на то да је један од начина да се последице неплаћања, односно неблаговременог плаћања пореских обавеза превазиђу и примена института „одлагање плаћања дугованог пореза”. Правни основ за примену одлагања плаћања пореског дуга чине:

1) Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС” бр. 80/2002... и 109/2025 – даље: ЗПППА) и

2) Уредба о ближим условима за одлагање плаћања пореског дуга („Сл. гласник РС” бр. 53/2003, 61/2004 и 71/2005 – даље: Уредба).

Наведеним прописима утврђени су услови под којима плаћање пореза може да се одложи, при чему се полази од јавног интереса да се обезбеди континуирани прилив средстава по основу пореза за финансирање јавних функција, али се такође има у виду захтев да се пореским обвезницима који се у одређеном периоду нађу у финансијским тешкоћама омогући да своје обавезе могу да измире у новим, продуженим роковима, без спровођења принудне наплате.

У овом тексту назив „Пореска управа” односи се на Пореску управу Републике Србије, али и на пореске управе јединица локалне самоуправе. Наи-

У поступку одлучивања о одлагању плаћања пореског дуга обвезника који је закључио уговор о финансијском реструктурирању не захтева се давање средстава обезбеђења наплате када је износ дуга чије се плаћање одлаже до висине из члана 74. став 6. ЗПППА, односно за правно лице и предузетника до 1.500.000 динара, а за физичко лице до 200.000 динара.

О одлагању плаћања пореског дуга у описаном случају одлучује министар за финансије или лице које он овласти, или градоначелник, односно председник општине, односно лице које он овласти јединице локалне самоуправе којој припадају изворни јавни приходи чија наплата се одлаже.

Жељко Албанезе

Порески третман наслеђа и поклона у складу са Законом о порезима на имовину

Увод

Закон о порезима на имовину („Сл. гласник РС” бр. 26/2001, 45/2002 – СУС, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 135/2004, 61/2007, 5/2009, 101/2010, 24/2011, 78/2011, 57/2012 – УС, 47/2013, 68/2014 – др. закон, 95/2018, 99/2018 – Одлука УС РС, 86/2019, 144/2020, 118/2021, 138/2022, 92/2023 и 94/2024 – даље: Закон) регулише порез на имовину, порез на наслеђе и поклон и порез на пренос апсолутних права. У члановима 14–22. Закона прописана је јединствен пореска категорија „порез на наслеђе и поклон” – као један порески облик прописан за лица која наследе или на поклон приме право својине и друго право на непокретности и покретне ствари или друга права. Наиме, у питању су порези који се односе на пренос имовинских права без накнаде, при чему се порезом на наслеђе опорезује пренос имовине с умрлог лица на његове наследнике, док се порезом на поклон опорезује пренос без накнаде имовине једног лица другом.

У овом тексту размотрене су основне карактеристике примене наведеног пореског облика у пракси.

1 Предмет опорезивања

1.1 Шта се опорезује порезом на наслеђе и поклон?

Према члану 14. ст. 1. и 2. Закона, порез на наслеђе и поклон плаћа се на наслеђен/у/о или на поклон примљен/у/о:

- 1) право својине и друго право на непокретности (на укупну површину наслеђеног или на поклон примљеног права својине или другог права конституисаног на непокретности, укључујући грађевинско и пољопривредном земљиште на територији Републике Србије, што значи да је наслеђе, односно поклон права својине или других права конституисаних на земљишту чија је површина до десет ари предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон),
- 2) право трајног коришћења паркинг-места у отвореном стамбеном блоку или стамбеном комплексу,
- 3) готов новац,
- 4) штедни улог,
- 5) депозит у банци,
- 6) новчано потраживање,

од следећих дана: дан престанка тог права или дан отуђења непокретности;

■ у део 4. уноси се списак докумената/доказа приложених уз пријаву, који су од значаја за утврђивање пореза на наслеђе и поклон.

За евентуално уношење напомене која је у вези с предметном пријавом предвиђен је део 5. наведеног обрасца.

Подносилац пријаве на крају пријаве означава једну од кућица која одговара својству у ком подноси пријаву, уноси место и датум попуњавања пријаве и потписује је. Ако пријаву не подноси обвезник пореза на наслеђе и поклон, подносилац уноси и свој ПИБ, односно ЈМБГ, односно ЕБС, пословно име, односно име и презиме, као и адресу.

Кад Друштво за управљање фондом у име и за рачун Фонда подноси пореску пријаву, на крају пријаве означава да је подноси у својству законског заступника, а затим уноси свој ПИБ, пословно име, седиште, место и датум попуњавања пореске пријаве, па је потписује.

8 Утврђивање и плаћање пореза на наслеђе и поклон

Порез на наслеђе и поклон утврђује се решењем пореског органа надлежног за пријем пореских пријава. Жалба не одлаже извршење решења којим је утврђена пореска обавеза.

Решење о утврђеној пореској обавези доставља се наследнику, односно поклонопримцу, тј. пореском пуномоћнику, законском заступнику, заступнику по службеној дужности, као и поклонодавцу, као солидарном јемцу, на адресу пребивалишта/боравишта. Такође, учесници у поступку или овлашћена лица решења могу лично да преузму у просторијама Пореске управе.

Обавеза пореза на наслеђе и поклон плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења поре-

ском обвезнику – наследнику или поклонопримцу, тј. пореском пуномоћнику, законском заступнику или заступнику по службеној дужности.

Уколико је уговором о поклону поклонодавац преузео обавезу плаћања пореза као солидарни јемац, решење о утврђивању пореза доставља се и поклонодавцу, с тим што рок за плаћање пореза почиње да тече од дана достављања решења поклонопримцу.

У складу са одредбама Закона о општем управном поступку којима је прописано рачунање рокова, ако последњи дан рока пада на нерадни дан, рок истиче првог наредног радног дана.

Порез се уплаћује по моделу 97 на рачун 840-713311843-29.

Уколико порески обвезник не поднесе или неблаговремено поднесе пореску пријаву за утврђивање пореза на наслеђе и поклон (образац ППИ-3), а надлежни порески орган накнадно сазна за поклон, у складу с чланом 17. став 5. Закона, сматра се да је пореска обавеза настала на дан сазнања надлежног пореског органа за поклон. У том случају застарелост права надлежног пореског органа на утврђивање пореза на поклон почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је порески орган сазнао за поклон, односно наступање застаревања не сагледава се у односу на дан чина поклона (и уговора о поклону) већ у односу на дан када је порески орган сазнао за поклон, уколико предметна пореска пријава није поднета (или је неблаговремено поднета) од стране поклонопримца. Међутим, ако је порески орган против пореског обвезника предузимао радње у циљу наплате пореске обавезе, рок застарелости прекидао се сваком радњом тог органа предузетом у циљу наплате утврђене пореске обавезе, тако да рок застарелости после сваког прекида почиње да тече изнова, при чему се време које је протекло пре прекида не рачуна у законом одређени рок за застарелост.

ПС

Годишњи порез на доходак грађана за 2025. годину

Увод

Годишњи порез на доходак грађана за 2025. годину утврђује се и плаћа у складу са одредбама:

- 1) чланова 87, 88, 89. и 89а Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001... и 109/2025 – даље: ЗПДГ) и
- 2) Правилника о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2023 – даље: Правилник).

Годишњи порез на доходак грађана на приходе остварене у 2025. години обрачунава се и плаћа по систему самоопорезивања.

У пракси то значи да Пореска управа на основу расположивих података из службених евиденција о приходима грађана за 2025. годину унапред попуњава пореску пријаву за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2025. годину и поставља је као радну верзију пријаве (статус „у припреми”) на портал еПорези. Сва физичка лица која су у 2025. години остварила доходак виши од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом, исплаћене у Републици Србији (даље: Република), који за 2025. годину износи **5.439.096** динара, дужна су да најкасније до 15. маја 2026. године на порталу еПорези провере исказане податке у својој унапред попуњеној пореској пријави, као и да самостално изврше евентуалне корекције уколико се не слажу с подацима исказаним у њој, па да тако кориговану пријаву на истом том месту поднесу прихватањем опције „Потпиши и поднеси”.

Правилником су прописани начин подношења и садржина пореске пријаве о годишњем порезу на доходак грађана који се обрачунава и плаћа самоопорезивањем у складу с чл. 87–89а ЗПДГ. **Пореска пријава о годишњем порезу подноси се Пореској управи на обрасцу ПП ГПДГ – Пореска пријава о обрачунашом годишњем порезу на доходак грађана за _____ годину** (даље: **образац ПП ГПДГ**),

који је одштампан уз Правилник и чини његов саставни део.

Подсећамо на то да је за приступ порталу Пореске управе неопходно да физичко лице поседује квалификовани електронски сертификат са чипом, односно да може да овласти неко треће лице да у његово име поднесе пореску пријаву. То овлашћење даје се преко обрасца ПЕП, у складу с правилима која су прописана Правилником о подношењу пореске пријаве електронским путем.

Нерезидентни обвезник подноси пореску пријаву преко пореског пуномоћника одређеног у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији.

У случајевима у којима Пореска управа није припремила унапред попуњену пореску пријаву (нпр. ако је за остварени приход поднета појединачна пореска пријава о обрачунатим порезима и доприносима на обрасцу ППП ПД, у којој је као идентификатор физичког лица, обвезника годишњег пореза на доходак грађана, унет број пасоша, или ако до дана постављања пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана на портал Пореске управе није поднета одговарајућа пореска пријава о оствареним приходима физичког лица, па порески орган не располаже потребним подацима у датом моменту и др.) и поставила је на портал Пореске управе, **с обзиром на то да су физичка лица обвезници годишњег пореза на доходак грађана, она су у обавези да сама попуне и поднесу пореску пријаву за 2025. годину у електронском облику, преко портала Пореске управе, најкасније до 15. маја 2026. године.** Напомињемо да несачињавање радне верзије пореске пријаве од стране Пореске управе у таквим околностима не ослобађа конкретно физичко лице од одговорности због тога што није на време поднело пореску пријаву и платило порез. Дакле, уколико порески обвезник до 15. маја 2026. године

- 3) добитке од игара на срећу – члан 83. Закона;**
4) приходе од осигурања лица – члан 84. Закона.

Приходи остварени по наведеним основама у 2023. години не укључују се у годишњи збир за опорезивање дохотка, односно не уносе се у годишњу пореску пријаву.

Поред наведеног, предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана нису ни приходи који у моменту исплате нису били опорезовани, независно од тога да ли је реч о изумимању од опорезивања (на пример, поједини приходи из члана 9. Закона) или су били ослобођени од опорезивања (на пример, поједини приходи из члана 18. Закона). **Међутим, уколико су приходи из члана 18. Закона исплаћени у износу изнад неопорезивог, ради се о примању за посленог које има порески третман зараде, па се износ изнад неопорезивог урачунава у основицу годишњег пореза на доходак грађана.**

Из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-972/2019-04 од 12. 5. 2020. године:

Како сајласно Закону о раду и према ошћим акћу или ујовору о раду, зайослени код јослодавица имају право на припадајућу дневницу у складу са ошћим акћом и ујовором о раду за време јроведено на службеном јућовању у земљи, односно у иностранству, сајласно одредбама члана 18. став 1. т. 2) и 3) Закона, на примање јо основу дневнице за службено јућовање у земљи, односно у иностранству коју зайослени у радном односу код јослодавица оствари до износа припадајуће дневнице, а највише до 2.394 динара дневно у земљи, односно 50 евра дневно у иностранству, не плаћа се јорез на зараде. У случају да се примања јо основу дневнице за службено јућовање у земљи, односно у иностранству зайосленом исплаћује у износу већем од износа припадајуће дневнице, односно јреко неопорезивој износа од 2.394 динара дневно у земљи, односно 50 евра дневно у иностранству, јо примање јредмет јопорезивања јорезом на доходак грађана на зараде на део изнад неопорезивој износа сајласно члану 18. став 1. т. 2) и 3) Закона и јопорезује се у складу са одредбама чл. 13. до 16. Закона.

С обзиром на јо да је зарада јриход који се јопорезује и јодишњим јорезом на доходак грађана, јримање зайосленој које има јорески јрешман зараде (у конкретном случају, износ дневнице изнад

припадајуће неопорезивој износа) урачунава се у основицу јодишње јореза на доходак грађана, сајласно одредбама чл. 87. до 89. Закона.

9 Продужење рока за подношење пореске пријаве

Пореска пријава за годишњи порез **доставља се до 15. маја ове године**, али је, према одредби члана 39. ЗПППА, могуће и продужење тог рока. Наиме, на писмени захтев поднет пре истека рока за достављање пореске пријаве Пореска управа може да одобри пореском обвезнику продужење рока из оправданих разлога (болест, одсуствовање из земље, несрећни случај, елементарна непогода већих размера и сл.), док ти разлози постоје, а најдуже за шест месеци од дана истека законског рока за подношење пријаве. О захтеву за продужење рока за подношење пореске пријаве одлучује Пореска управа у месту у ком се подноси пореска пријава у року од пет дана од дана пријема захтева.

Ако је истекао законски рок за подношење пореске пријаве и захтев за продужење рока је одбијен, пореска пријава мора да се поднесе у року од пет дана од дана достављања закључка о одбијању. Ако је захтев одбијен, пореска пријава мора да се поднесе у року од пет дана од дана достављања закључка о одбијању. Против закључка о одбијању није дозвољена жалба.

10 Казнене одредбе

Према члан 180. став 1. тачка 6) ЗПППА, новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које није предузетник ако Пореској управи не поднесе или не поднесе у законском или додатном року пореску пријаву, или ако је поднесе непотписану, или у пријаву унесе нетачне податке, а не исправи их у прописаном року, или је поднесе без потребне документације и доказа од значаја за утврђивање пореза. Порески обвезник – физичко лице које није предузетник, који не изврши уплату пореза утврђеног у пореској пријави, односно решењу Пореске управе, казниће се новчаном казном у износу од 50% од утврђеног пореза, а не мање од 5.000 динара.

Губитак пореског кредита по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд

Почев од утврђивања годишњег пореза на доходак грађана за 2021. годину примењује се подстицај за обвезнике који изврше улагање у алтернативни инвестициони фонд (даље: АИФ) у виду пореског кредита на рачун годишњег пореза на доходак грађана, а највише до 50% улагања извршеног у календарској години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана. Тај порески кредит односи се само на улагања у АИФ, односно на куповину инвестиционих јединица АИФ-а. Регистар АИФ-а објављен је на сајту Комисије за хартије од вредности <https://www.sec.gov.rs/index.php/sr/службени-регистри/регистар-инвестиционих-фондова-2>.

Дакле, према одредбама члана 89а ст. 1–3. Закона о порезу на доходак грађана (даље: Закон), обвезнику који изврши улагање у алтернативни инвестициони фонд, односно у куповину инвестиционе јединице алтернативног инвестиционог фонда признаје се право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана највише до 50% улагања извршеног у календарској години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана. Право на тај порески кредит може да се оствари само по основу у потпуности уплаћених новчаних улога којима се стичу акције или удели у алтернативном инвестиционом фонду, односно инвестиционој јединици алтернативног инвестиционог фонда. **Порески кредит не може да буде већи од 50% утврђене пореске обавезе по основу годишњег пореза на доходак грађана.**

За остваривање права на конкретан порески кредит неопходно је да су новчани улози којима се стичу акције или удели у алтернативном инвестиционом фонду, односно инвестиционој јединици алтернативног инвестиционог фонда у календарској години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана у потпуности уплаћени.

Физичко лице у пореску пријаву за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана ПП ГПДГ у

поље 3.18 уноси износ пореског кредита, који не може да буде већи од 50% утврђеног годишњег пореза на доходак (исказаног у пољу 3.17 пријаве).

Реч је о праву обвезника које је прописано чланом 89а Закона о порезу на доходак грађана (даље: Закон), а не о обавези.

Суштина је у томе да обвезник који изврши улагање у АИФ, односно у куповину инвестиционих јединица АИФ-а може да оствари право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана за годину у којој је извршио улагање у АИФ (највише 50% извршеног улагања), при чему утврђени годишњи порез на доходак грађана може да се умањи највише 50%.

На пример, обвезник годишњег пореза на доходак грађана у 2025. години купио је инвестиционе јединице АИФ-а за 200.000 динара – које су плаћене у потпуности до 31. 12. 2025. године. Утврђени годишњи порез за 2025. годину износи 300.000 динара. Суштина је у томе да обвезник своју пореску обавезу може да умањи за износ од 100.000 динара јер му се признаје право на порески кредит највише до 50% улагања извршеног у 2025. години, па ће годишњи порез, после умањења за износ пореског кредита од 100.000 динара, бити 200.000 динара. Да би своју обавезу за годишњи порез на доходак грађана за 2025. годину обвезник из примера могао да умањи максимално – за 50% (150.000 динара), неопходно би било да до 31. 12. 2025. године изврши улагање у АИФ, односно у куповину инвестиционих јединица АИФ-а најмање у износу утврђеног годишњег пореза на доходак грађана за 2025. годину, у конкретном примеру 300.000 динара (подразумева се да је плаћање извршено у потпуности), јер се као порески кредит признаје износ до 50% улагања у АИФ, односно по основу куповине инвестиционе јединице АИФ-а (300.000 x 50% = 150.000).

Чланом 89а став 5. Закона прописано је да је обвезник дужан да о губитку права на порески кредит обавести надлежни порески орган у року од 30 дана од дана губитка права. Рок од 30 дана рачуна се од дана губитка права, тј. од дана отуђења инвестиционих јединица. Обавештење се доставља у слободној форми надлежном пореском органу – пореском органу на чијој територији обвезник има пребивалиште односно боравиште (непосредно или електронским путем). Није прописано које податке обавештење треба да садржи (нити његова форма, односно неки посебан образац), али, према нашем мишљењу, свакако треба да садржи идентификационе податке пореског обвезника, као и разлог зашто се обавештење доставља, а то је губитак права на порески кредит у складу с чланом 89а Закона. Такође, као прилог уз поменуто обавештење, обвезник може да достави и потврду о отуђењу инвестиционих јединица, коју издаје АИФ, односно друштво за управљање АИФ-ом, у којој се, између осталог, наводи датум отуђења инвестиционих јединица (од тог дана рачуна се рок од 30 дана за подношење обавештења), број инвестиционих јединица које су отуђене итд. Такође, уз обавештење може да се достави и доказ о уплати пореза и припадајуће камате, као и потврда о стицању инвестиционих јединица које су отуђене.

Иако није прописан прекршај у случају ако обвезник – физичко лице надлежном пореском органу не достави обавештење о губитку права на порески кредит, обвезници треба да буду свесни да Пореска управа свакако може да дође до тих података, односно до сазнања да је обвезник изгубио право на порески кредит.

Ако обвезник изгуби право на порески кредит, дужан је да плати обавезу на име претходно признатог права на порески кредит, с припадајућом каматом, што значи да је дужан да плати износ годишњег пореза на доходак грађана који је мање

платио због коришћења пореског кредита за који је сада право изгубљено (то је износ који је исказан под ред. бр. 3.18 „Порески кредит” обрасца ПП ГПДГ), са припадајућом каматом.

Камата се обрачунава од дана доспелости за плаћање годишњег пореза на доходак грађана за годину за коју је обвезник изгубио право на порески кредит до дана плаћања пореза по основу губитка права на порески кредит. На пример, обвезник је у марту 2025. године купио инвестиционе јединице АИФ-а и по том основу остварио право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана за 2025. годину (доспелост за плаћање годишњег пореза за 2025. годину је 15. мај 2026. године), с тим што умањење годишњег пореза износи 50.000 динара. Обвезник је те инвестиционе јединице отуђио 2. фебруара 2027. године, што значи да је изгубио право на порески кредит, па мора да плати порез у износу од 50.000 динара, с припадајућом каматом. Камата се у конкретном примеру рачуна од 15. маја 2026. године, када је доспео за плаћање годишњи порез на доходак грађана за годину за коју је изгубио право на порески кредит – за 2025. годину, до дана уплате тог износа пореза од 50.000 динара. Камата се обрачунава у складу с чланом 75. ЗПППА (по стопи једнакој годишњој референтној стопи Народне банке Србије, увећаној за десет процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто), а тренутно износи 15,75% на годишњем нивоу. Камату обрачунава сам порески обвезник, док би Пореска управа, по службеној дужности, требало да изврши припис, односно задужење и по основу камате – како се у пореском рачуноводству не би јавила преплата. Уколико то не учини, препоручљиво је да се обвезник обрати Пореској управи са захтевом за припис камате како би се неосновано приказана преплата анулирала. Наведени захтев за припис камате подноси се у слободној форми.

ПС

ИНГ-ПРО

Новчане помоћи, награде и друге исплате лицима која нису запослена код исплатиоца

Према одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 25/2001... и 109/2025 – даље: Закон), послодавци имају могућност да лицима која нису запослена код њих врше исплате:

1) новчане помоћи која не представља еквивалент за неки њихов рад (из члана 9. став 1. тачка 30) Закона) и

2) награда и других сличних давања која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца (из члана 85. тачка 11) Закона).

1 Новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код послодавца које не представљају еквивалент за неки њихов рад

У пракси су чести случајеви да правна лица имају захтеве за разне врсте помоћи и исплате физичким лицима која код њих нису запослена, било да се ради о бившим запосленима, о деци запослених или о пословним партнерима, било о другим лицима која имају одређене потребе за материјалном помоћи. Те помоћи могу да буду за школовање, за разна спортска такмичења, за санирање штета од елементарних непогода, за лечење, за набавку лекова и помагала, за студијска путовања, за штампање књиге, за ублажавање тешке материјалне ситуације и разне друге намене које могу да се јаве у свакодневном животу. Свакако да правна лица немају обавезе да врше такве исплате физичким лицима која код њих нису у радном односу, али у многим случајевима ради се о хуманитарним, социјалним, солидарним, научним, интересним, породичним и другим разлозима да правна лица ипак то чине.

Послодавци наведене исплате могу да изврше с позивом на члан 9. став 1. тачка 30) Закона, у ком стоји да се не плаћа порез на доходак грађана на примања остварена по основу новчане помоћи физичким лицима која нису запослена код даваоца,

која не представља еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчинидбу за неку њихову активност у односу на даваоца – у износу до 19.209 динара годишње, остварено од једног исплатиоца. Тај (усклађени) неопорезиви износ примењује се до 31. 1. 2027. године.

Да би спроводила такве исплате, правна лица морају да их предвиде својим актима, с тим што одлуку о исплати (решење) доноси надлежни орган послодавца. При томе треба имати у виду да таква исплата физичком лицу које није запослено код послодавца има карактер трошкова који нису настали у сврху обављања пословне делатности, па се стога ти трошкови не признају на терет расхода у пореском билансу послодавца – исплатиоца (сагласно члану 7а тачка 8) Закона о порезу на добит правних лица).

Према томе, новчане помоћи лицима која нису запослена код послодавца могу да се исплаћују (по одлуци надлежног органа послодавца и уз подношење одређене документације од физичког лица, као оправдања за захтев) без плаћања икаквих пореских обавеза до исплате од 19.209 динара годишње од једног исплатиоца, што значи и без подношења икакве документације пореским органима од стране исплатиоца те помоћи.

Међутим, када се таква новчана помоћ лицима која нису запослена код послодавца исплаћује изнад износа од 19.209 динара годишње од једног исплатиоца, она изнад неопорезиве границе добија карактер других – осталих прихода, који по својој природи чине доходак физичког лица. Конкретно, на износ исплате преко 19.209 динара годишње од једног исплатиоца плаћа се порез по стопи од 20% на основицу коју чини разлика између оствареног прихода и неопорезивог износа. Основица за обрачун пореза добија се из следеће формуле:

Основица пореза = (Износ исплате - 19.209) : 0,80

ЗАРАДЕ

1) када се плаћа порез од 20%, допринос за ПИО од 24,0% и допринос за здравствено осигурање од 10,3%, формула је: Бруто примање = (Нето примање - 19.209) : 0,457;

2) када се плаћа порез од 20% и допринос за ПИО од 24,0%, формула је: Бруто примање = (Нето примање - 19.209) : 0,56;

3) када се плаћа само порез од 20%, формула је: Бруто примање = (Нето примање - 19.209) : 0,80.

На тако добијене основице пореза обрачунавају се наведени порез и доприноси. Обвезник пореских обавеза је физичко лице које је остварило приход изнад неопорезиве границе од 19.209 динара од једног исплатиоца годишње.

Имајући у виду да опорезиви приход представља разлику између оствареног прихода и неопорезивог износа, приход који физичко лице оствари по основу награде и другог сличног давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, који по својој природи чини доходак физичких лица, не умањује се за нормиране трошкове. Наиме, наведени приход умањује се за неопорезиви износ од

19.209 динара, без права на умањење за нормиране трошкове.

Порез на наведену исплату обрачунава се и плаћа по одбитку, што значи да је послодавац – исплатилац, као порески платац, дужан да за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход порез обрачуна, обустави и уплати на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода (840-4848-37, шифра плаћања је 254). Приликом исплате, уз уплату пореза или пореза и доприноса, послодавац подноси Пореској управи образац ППП-ПД, с тим што се поменути приходи у обрасцу пријављују под ОВП 633 (када се плаћа само порез), 630 (када се плаћају порез и допринос за ПИО) и 631 (када се плаћају порез и оба доприноса).

У наредној табели приказана су два примера обрачуна новчане награде:

- лицу које је осигурано по другом основу – за које се плаћају порез и допринос за ПИО, и
- лицу које није осигурано по другом основу – за које се плаћају порез и доприноси за ПИО и здравство:

Ред. бр.	Опис	Пример 1:	Пример 2:
		када се плаћају порез (20%) и допринос за ПИО (24,0%)	када се плаћају порез (20%), допринос за ПИО (24,0%) и здравство (10,3%)
1.	Износ исплаћене награде	52.809	51.199
2.	Неопорезиви износ	19.209	19.209
3.	Нето опорезиви износ (ред. бр. 1 - ред. бр. 2)	33.600	31.990
4.	Бруто опорезиви износ – опорезиви приход:		
	ред. бр. 3 : 0,56	60.000	
	ред. бр. 3 : 0,457		70.000
5.	Порез за уплату (ред. бр. 4 x 20%)	12.000	14.000
5.	Допринос за ПИО (ред. бр. 4 x 24,0%)	14.400	16.800
7.	Допринос за здравство (ред. бр. 4 x 10,3%)	-	7.210

Предметни расходи исказују се на рачуну 579 – *Остали нейомениви расходи*, уз признавање обавезе према примаоцу помоћи на рачуну 469 – *Остале обавезе*, као и пореза и доприноса (у случајевима када постоји обавеза обрачуна и плаћања) на рачуну 489 – *Остале обавезе за порезе, доприносе и друге даждине*.

Календар пореских и других обавеза за април 2026. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање податка о залихама одређених нискоалкохолних пића на последњи дан у месецу	1. 3 – 31. 3. 2026.	10. 4. 2026.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 3 – 31. 3. 2026.	10. 4. 2026.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе (ПП ОА) и плаћање акцизе	16. 3 – 31. 3. 2026. 1. 4 – 15. 4. 2026.	15. 4. 2026. 30. 4. 2026.	Обрачун акцизе саставља се у роковима за плаћање акцизе, и то: 1) најкасније последњег радног дана у месецу за износ акцизе обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу; 2) најкасније 15. дана по истеку месеца за износ акцизе обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца.
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 3 – 31. 3. 2026.	најраније 20. 4. 2026.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 3 – 31. 3. 2026.	најраније 20. 4. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 3 – 31. 3. 2026.	најраније 20. 4. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогориво који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе, на обрасцу РЕФ-Т	јануар–март 2026.	20. 4. 2026.	Рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе, остварује лице које обавља делатност превоза путника и терета у складу са прописима којима се уређује друмски превоз путника и терета

Закон о порезу на додату вредност Правилник о порезу на додату вредност			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а	1. 3 – 31. 3. 2026.	10. 4. 2026.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 3 – 31. 3. 2026.	15. 4. 2026.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Обвезник за кога је порески период календарско тромесечје подноси пореску пријаву ПП ПДВ надлежном пореском органу у року од 15 дана по истеку пореског периода	јануар–март 2026.	15. 4. 2026.	Пријава се подноси на обрасцу ПП ПДВ – Пореска пријава за порез на додату вредност
Захтев за рефакцију дипломатског и конзуларног представништва, односно међународне организације за рефакцију ПДВ у претходном тромесечју – образац РЕФ 4	јануар–март 2026.	30. 4. 2026.	

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање	1. 3 – 31. 3. 2026.	15. 4. 2026.	
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 3 – 31. 3. 2026.	30. 4. 2026.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 3 – 31. 3. 2026.	15. 4. 2026.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Опис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 3 – 31. 3. 2026.	пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016; ауџенџично тумачење – 95/2018) прописано је да, **ако последњи дан рока пада на дан када оран не ради, рок истиче када прошекне први наредни радни дан.**

Актуелни статистички подаци на дан 25. 3. 2026. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2025. године	25. 3. 2026.	163.385,00	118.429,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2026. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **51.297,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **732.820,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	176	371,00	65.296,00
Фебруар	160	371,00	59.360,00

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Март	176	371,00	65.296,00
Април	176	371,00	65.296,00
Мај	168	371,00	62.328,00
Јун	176	371,00	65.296,00
Јул	184	371,00	68.264,00
Август	168	371,00	62.328,00
Септембар	176	371,00	65.296,00
Октобар	176	371,00	65.296,00
Новембар	168	371,00	62.328,00
Децембар	184	371,00	68.264,00

У претходној табели нису дати износи бруто минималне зараде зато што су послодавци, који исплаћују минималну зараду, обавезни да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за минути рад, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.), па се бруто износ зараде утврђује након додавања ових увећања на нето минималну зараду.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а **најкасније до 5. у наредном месецу**.

Месец у 2026. години	Износ учешћа
Јануар	77.386,00
Фебруар	84.960,50
Март	81.692,50

5 Индекс потрошачких цена

Месец у 2026. години	„Службени гласник РС”	Индекс потрошачких цена (текући месец у односу на просек претходне године)	Месечна стопа инфлације (текући месец у односу на претходни месец)	Годишња стопа инфлације (текући месец у односу на исти месец претходне године)
Јануар	16/2026	100,8	0,3%	2,4%
Фебруар	24/2026	101,3	0,5%	2,5%

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2026. године до 31. јануара 2027. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 57.827 динара по случају. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 14.457 динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до 28.912 динара годишње. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до 101.194 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде...)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец децембар 2025. године објављена је 25. 3. 2026. и износи 163.385 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.677 динара нето. На износ до 8.677 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од 147.757 динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 19.209 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко непорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

Ревалоризација отплатних рата по основу уговора о откупу стана под 31. 12. 2025. године

Купљене друштвене станове власници могу да отплаћују у ратама, у складу са уговором. Отплатна рата одређује се дељењем износа уговорене цене стана с бројем месеци у којима се дуг отплаћује. Међутим, једном одређен износ месечне рате отплате подлеже ревалоризацији у складу са још увек важећим чланом 23. Закона о становању („Сл. гласник РС” бр. 50/92... 99/2011). Наиме, иако је доношењем Закона о становању и одржавању зграда („Сл. гласник РС” бр. 104/2016) престао да важи Закон о становању, његов члан 23. остаје на снази без временског ограничења.

Стога, под 31. 12. 2025. године врши се ревалоризација отплатних рата продатих друштвених станова по уговорима закљученим 19. 7. 1994. године, као и после тог датума, до 31. 12. 2025. године.

Ревалоризација отплатних рата по наведеним уговорима врши се два пута годишње, и то за шестомесечне периоде: јануар–јун и јул–децембар. Прва ревалоризација је 31. децембра текуће године за рате које се отплаћују од 1. јануара, а друга ревалоризација је 30. јуна текуће године за рате које теку од 1. јула текуће године. Ревалоризација рата по уговорима закљученим 19. јула 1994. године и касније, у складу с чланом 23. ст. 2. Закона о становању, врши се:

- према кретању потрошачких цена у Републици,
- а највише до висине раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици за обрачунски период (узима се увек мањи износ).

Сагласно ставу 3. истог члана, ревалоризација рата под 31. 12. 2025. године врши се у зависности од месеца када је уговор о куповини стана закључен и мањег коефицијента између кретања раста потрошачких цена и раста просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици у обрачунском периоду – у датом случају у периоду јул–децембар 2025. године, осим у случају када дође до пада зарада, када се не врши ревалоризација.

На основу објављених података Републичког завода за статистику у наредној табели приказани су упоредни подаци о расту потрошачких цена у периоду јул–децембар 2025. године, као и подаци о расту зарада без пореза и доприноса у Републици за исти период, на основу којих се ревалоризација рата врши применом коефицијента који је мањи.

Просечна месечна зарада без пореза и доприноса у другом полугодишту 2025. године порасла је за 15,91% (индекс 115,9), а потрошачке цене повећане су за 0,1% (индекс 100,1). С обзиром на то да су потрошачке цене порасле мање од просечне месечне зараде без пореза и доприноса у периоду од 1. јула до 31. децембра 2025. године, остатак дуга, односно рате за друштвене станове који су откупљени до 30. 06. 2025. године увећавају се за **0,1%**.

У табели у наставку приказан је преглед коефицијената према стопама раста зарада и стопама раста потрошачких цена. На основу њих утврђени су коефицијенти за ревалоризацију отплатних рата и коефицијенти за ревалоризацију остатка дуга.

Месец и година закључења уговора	Коефицијент раста од месеца закључења уговора до 31. 12. 2025. године		Коефицијент за ревалоризацију	
	потрошачке цене	зараде	остатак дуга	отплатних рата
Пре 1. 7. 2025.	0,001	0,159	0,001	1,001
Јул 2025.	- 0,006	0,138	0,000	1,000
Август 2025.	- 0,008	0,175	0,000	1,000
Септембар 2025.	0,008	0,137	0,008	1,008
Октобар 2025.	0,003	0,121	0,003	1,003
Новембар 2025.	0,001	0,108	0,001	1,001
Децембар 2025.	0,000	0,000	0,000	1,000

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА